

Pu-BaktVi1 (3491)**Indikaatiot** Syvän bakteeri-infektion epäily.

Näyte Näyte pyritään ottamaan mahdollisimman anaerobisti, eli näyte ei saa olla ilman kanssa tekemisissä, jotta mahdolliset anaerobit bakteerit eivät kuolisi. Anamneesitietoihin kirjataan kliininen diagnoosi, näytteen laatu (esim. punktionäyte, leikkaushaavan erite), ottokohdan anatominen sijainti ja käynnissä tai suunnitteilla oleva mikrobilääkitys.

Haava- ja amputaationäytteet, puremahaavat: Haavan ympäryys puhdistetaan keittosuolaliuoksella ja näkyvä märkäerite pyyhitään pois. Näytteenottotikkua hangataan voimakkaasti haavan pohjaan. Tikku työnnetään bakteerikuljetusputkeen (esim. Copan®, Transpocult, tai vastaava).

Välikorvanäyte: otitis media (välikorvantulehdus) -näyte otetaan imulla tärykalvon puhkaisun yhteydessä. Erite imeytetään pumpulitikkuihin, joka laitetaan lopuksi bakteerikuljetusputkeen (esim. Copan® tai vastaava).

Punktionäytteet: Näyte (esim. poskiontelo, vatsaontelo, fisteli, nivelneeste) otetaan punktoimalla. Lävistettävä alue puhdistetaan desinfiointiaineella (esim. 5 % klorheksidiini, 70 % etanoliliuos). Punktoitu näyte ruiskutetaan välittömästi näytteenoton jälkeen steriiliin lisäaineettomaan vakuuimputkeen (lisäaineeton seerumiputki). Korkki puhdistetaan ensin desinfektioaineella, jonka annetaan haihtua. Näyte ruiskutetaan aseptisesti kumikorkin läpi niin, että putkeen ei pääse samalla ilmaa. Mikäli näytettä on niukasti ja se on vaikeasti punktoitavissa, voidaan onteloon ruiskuttaa 1-2 ml steriiliä keittosuolaliuosta ja imeä se takaisin ruiskuun. Jos käytettävissä ei ole edellä mainittua vakuuimputkea tai näytettä on vähän, näyte imeytetään pumpulitikkuihin, joka laitetaan bakteerikuljetusputkeen (esim. Copan®).

Vierasesinenäytteet: Mikäli näytteeksi halutaan lähettää vierasesine (esim. kierukka tai korvan ilmastointiputki), se työnnetään bakteerinäytteen kuljetusputken geelin sisään (esim. Copan®). Tämä on syytä mainita lähetteessä, jotta esinettä osataan laboratoriossa etsiä geelin sisältä.

Säilytys ja lähetys Näytteet tulisi toimittaa laboratorioon mahdollisimman nopeasti, mahdollisuuksien mukaan 2 vuorokauden kuluessa. Säilytys ennen kuljetusta jääkaapissa, kuljetus ympäristön lämpötilassa jäätymistä välttämällä. Mikäli näytteiden toimittaminen laboratorioon kestää kauemmin, viljelytuloksen luotettavuus saattaa kärsiä.

Menetelmä Viljely. Anamneesitietojen perusteella kliinisesti merkittävien bakteerien tunnistus ja herkkyyismääritykset.

Toimitusaika Työpäivinä. Tavanomainen vastausaika 2-5 työpäivää. Näytteen mahdolliset lisätutkimukset voivat pidentää tavanomaista vastausaikaa.

Tulkinta Todennäköiset patogeeniset bakteerit nimetään ja niille tehdään antibioottiherkkyys. Runsaan sekaflooran löytyminen näytteestä voi johtua näytteenoton epäonnistumisesta. Meneillään oleva mikrobilääkehoito voi vaikuttaa bakteerien kasvuun.

Kommentti Näytteen tiedot pyydetään kirjaamaan huolellisesti.

Konsultointi Mikrobiologi, Taru Meri
044 0185731
taru.meri@vita.fi